

TEKSTI JA KUVAT: JUTTA KOIVULA

Valmentajan luona, osa 26

Emmi Laaksonen ja Rina-tamma ovat monelle tuttuja viime syksyn Tallitähdet-sarjasta. Emmi voitti hienossa finaalissa omakseen temperamentikkaan belgialaistamman, mutta mitä sen jälkeen on tapahtunut?

Emmi ja Rina hakivat

notkeutta ja tasaisuutta

*Emmi ja Rina
tammikuun
pakkaspäivänä
Tuomarinkylässä.*

”En ole päässyt vielä kovin paljon harjoittelemaan Rinan kanssa”

Tapasimme Emmi ja Rinan Helsingin Tuomarinkylässä tammikuun kireässä pakkasäässä. Emmi tuli Marko Björnsin valmennustunnille hakemaan ratkaisuja ongelmiin.

- En ole päässyt vielä kovin paljon harjoittelemaan Rinan kanssa, Emmi kertoi.

- Kun se tuli minulle, se rupesi kolmantena päivänä ontumaan ja ennen kuin se saatiin takaisin ratsastuskuntoon, kului puolitoista kuukautta.

- Rina oli selästään kauhean kipeä, enkä voinut alkuun käyttää sillä satulaa. Vielä sitten kun rupesin sairaslomani jälkeen etsimään sille sopivaa omaa satulaa, huomasin, että se jännitti satulointia valtavasti. Sehän oli liikkunutkin selkänotkolla ja sen laukka oli ollut nelitahtinen, varmaan ainakin osittain selkävivun takia.

Emmi on saanut eläinlääkäreiltä luvan ratsastaa Rinaa ja nyt tarvittaisiin hyviä neuvoja harjoitteluun. Emmi tulee koulutunnille kankisuituksella, esteillä ja muussa ratsastuksessa hän käyttää kuitenkin Rinalla niveliä.

- Isoimmat ongelmat ovat siinä, että Rina ei pysy tasaisessa muodossa. Välillä se on todella matalassa ryhdissä ja vaikea saada taipumaan, siirtymisissä se taas helposti nostaa päänsä ylös ja vastustaa, Emmi kuvailee.

Matala ryhti, kovat kyljet

Emmi aloitti valmennuksen kevyessä ravissa vasemmassa kierroksessa. Marko katsoi, miltä ratsukko näytti kokonaisuutena ja lähti sitten tekemään korjauksia.

- Ensi alkuun yritä saada hevonen asettumaan ja taipumaan ihan kunnolla, vähän liioitellen. Rina on pitkä- ja raskasrunkoinen hevonen ja sillä on suhteellisen heikko takaosa. Sen on helpompi olla taipumatta ja jättää takajalat

taakseen. Jos se pääsee siihen asentoon, siihen on vaikea vaikuttaa ja se jää etupainoiseksi ja hankalan oloiseksi.

- Aloitetaan niin, että ensin vaan taivutetaan hevosta kunnolla ja vasta kun se taipuu hyvin ja helposti, ruvetaan kontrolloimaan enemmän sen ulkokylkeä. Kaikkia korjauksia ei voi tehdä kerralla.

Samalla kun Emmi teki taivutuksia, hän sai myös tehdä pieniä siirtymisiä ravin sisällä. Rinan tuli lähteä pienestä merkistä pidentämään askelta ja yhtä pienestä pidätteestä lyhentää sitä ja säilyttää kuitenkin sama muoto.

- Hevonen on sairaslomani jäljiltä vielä jäykkä, joten älä huolestu siitä, jos se välillä ottaa muutamia erimittaisia askeleita. Sen täytyy kuitenkin vetreytyä ja voimistua. Sisätakajalan täytyy astua kunnolla hevosen rungon alle ja ulkolavan tehdä isoa liikettä.

- Rinan takaosa ei vielä pysty kantamaan riittävästi hitaassa ravissa, joten sinun täytyy ylläpitää melko reipas tempo koko ajan. Voit pyytää aina välillä muutaman lyhyemmän askelleen, mutta jos jätät lyhentämään askelta ennen kuin hevonen on riittävän vahva, se vaan jännittää selkensä ja nostaa niskansa ja jäykistyy koko ylälinjastaan ja silloin sen ravissa on tosi vaikea istua.

- Varo, ettet pidä hevosta edestä liian lyhyenä. Silloin se ei oikeastaan voi muuta kuin olla etupainoinen. Ohjilla tulee myödetä niin, että hevonen pääsee liikkumaan ja tuntee olonsa mukavaksi.

Emmi ravaa ympyrällä vasemmalle, mutta asettaa Rinaa oikealle ja pyytää samalla oikeaa takajalkaa hieman kohti ympyrän keskustaa.

Alkuverryttelyn jälkeen Rina taipuu hyvin molempiin suuntiin eikä vastusta tuntumaa.

Vaikea oikea kierros

Rina alkoi pikku hiljaa pehmitä ja vertyä. Taivutus pysyi yllä ja temponvaihtelut onnistuivat helposti. Takajalat tulivat jo selvästi syvemmälle rungon alle kun Rina rentoutui selästään.

Marko pyysi ratsukkoa vaihtamaan suuntaa.

Oikeassa kierroksessa Rinan oli selvästi vaikeampi säilyttää tahti ja taipua.

- Yritä siirtää ulommas sitä kohtaa hevosesta, jonka päällä istut, älä vie takaosaa ulos, Marko neuvoi.

- Jos Rina vähän tahdittaa, älä välitä siitä vaan keskity taivuttamaan hevosta ja siihen, että ulkolapa ottaa isoa liikettä. Epäpuhtaus menee ohi kun hevonen rentoutuu ja uskaltaa taipua.

- Jos Rina vastustaa ja nostaa niskaansa ylös, älä korjaa ohjalla, vaan käytä sisäpohjetta.

Emmi oli alkutunnista huolissaan Rinan liian matalasta muodosta, mutta Marko lohdutti:

- Etuosa nousee kyllä itsestään siinä vaiheessa kun pystyt ratsastamaan siirtymisiä ravin sisällä niin että taivutus ja asetus säilyvät muuttumattomina.

- Harjoittele paljon pieniä temponvaihteluja ravin sisällä. Kun lyhennät askelta, hevosen pitää pysyä energisenä ja pyrkiä koko ajan eteenpäin.

Rina pehmeni vähitellen myös oikeassa kierroksessa ja sen jälkeen Marko pyysi Emmiä tekemään muutamia pienempiä voltteja, joilta hän palasi isommalle ympyrälle johtavan ulko-ohjan avulla.

- Näissäkin harjoituksissa pidä koko ajan mielessä, että hevosen pitää pysyä pohkeen edessä.

Välillä Emmi myös asetti Rinaa ympyrältä pois päin ja siirsi ulkotakajalkaa samalla kohti ympyrän keskustaa, jotta hän sai ulkokyljen parempaan kontrolliin eikä hevonen valunut ympyrältä ulospäin.

Vaikeat siirtymiset

Kun Rina oli verrytelty hyvin kevyessä ravissa, päästiin ratkomaan yhtä ongelmakohtaa eli siirtymisiä. Niitä tehtiin käynnistä raviin ja takaisin käyntiin. Kun Emmi lähti lyhentämään ravia ja valmistelemaan siirtymistä, Rina nosti pänsä ylös ja jännittyi.

- Tuossa tilanteessa tee pieni voltti ja taivuta hevosta kunnolla, Marko neuvoi.

Jos hevonen on vahva, se on myös hidaskäyttöinen. Silloin ratsastajan täytyy yrittää toimia nopeammin

Kun Emmi aloitti siirtymiset ravista käyntiin, Rina jännitti kaulaansa ja selkäänsä. Siirtymiset paranivat, kun Emmi teki pieniä käännöksiä ennen ja jälkeen siirtymien. Kun hevonen laitetaan tekemään nopeita kääntymisiä, se joutuu tasapainottamaan itseään.

Hevosen ei saa heilua puolelta toiselle jos sitä asetetaan

- Pienennä ravia askel askeleelta kohti käyntiä ja käytä kättä pidättäen ja myöden ravin rytmissä. Älä missään nimessä jännitä vartaloasi tai jää vetämään ohjista.

- Kun olet siirtynyt käyntiin, voit tehdä heti uuden voltin, ettei Rina pääse jäykistämään kylkiään.

- Aina jos hevonen vastaa hitaasti apuihisi, se on vahva. Silloin sinun tulee miettiä, miten saat itsesi nopeammaksi jotta välyt noilta tilanteilta. Voimaan ei pidä vastata voimalla vaan oveluudella, Marko muistutti.

- Nopeat kääntämiset ovat hyvä tapa saada hevonen paremmin avuille ja estää sitä jännittämästä pois avuilta.

Emmi teki käynti-ravi-siirtymisiä myös diagonaalilla. Aina jos Rina jännittyi, Emmi käänsi sen voltille, josta palasi takaisin diagonaalin linjalle tekemään siirtymisen. Vähitellen siirtymiset paraniivat eikä Rina enää jännittänyt niin paljon.

- Hevosen täytyy malttaa odottaa apuja, mutta pysyä kuitenkin pohkeen edessä, Marko tiivistä.

Asetus suoralla uralla

Seuraavaksi Emmi testasi, miten hyvin Rina asettuu suoralla uralla. Hän ratsasti hieman uran sisäpuolella asettaen hevosta vuorotellen oikealle ja vasemmalle.

- Hevosen täytyy liikkua suoralla linjalla, se ei saa heilua puolelta toiselle vartalostaan kun asetat. Asetus on vain kaulan ja pään liittymässä, hevosen niskassa, Marko muistutti.

- Jos Rina alkaa kiemurrella, sinun pitää ratsastaa paremmin eteen ja varmistaa, että asetettava ohja ei samalla pidätä. Liike ei saa katketa hevosen niskaan.

- Näillä pienillä asetuksilla saat hevosen nopeasti takaisin avuille, jos se yhtäkkiä jännittyy eikä sinulla ole mahdollisuutta kääntää isolle

ympyrälle ja taivuttaa sitä kuten teimme tunnin alussa.

Laukkaa ja vastalaukkaa

Tunnin lopuksi tehtiin vähän laukkaharjoituksia.

Emmi ja Rina laukkasivat ensin ympyrällä, jossa katsottiin, että hevonen taipuu ja sen jälkeen kontrolloitiin ulkokylkeä asettamalla hevosta hieman pois ympyrältä. Tämän jälkeen Emmi sai palata normaaliin asetukseen säilyttään kuitenkin hyvän tuntuman ulko-ohjalla.

- Nosta hieman molempia käsiä ja vie niitä kohti ympyrän keskustaa, niin saat hevosen lavat siirrettyä vähän sisään.

- Hevonen ottaa laukassa isompaa askelta takajaloillaan, kun asetat laukassa hieman pois päin liikkeestä, Marko totesi.

- Tämä on yksi tapa parantaa poljentaa ja sitä kautta koko laukan laatua.

Seuraavaksi Emmi laukkasi suoralla uralla reippaasti eteen. Rina pyrki siinä tuomaan takaosaansa sisälle, ja kun Emmi säilytti hyvän tuntuman ulko-ohjalla, Rina vaihtoi ensin risti- ja sitten vastalaukkaan.

- Ei haittaa, vaihda takaisin, Marko totesi.

- Rinan täytyy vaan notkistua, jotta se pystyy säilyttämään laukan.

Vastalaukassa ongelmia olikin enemmän. Estehevonen Rina on tottunut vaihtamaan laukan silloin kun suunta vaihtuu, ja niin se nytkin teki. Emmi sai nostaa laukan muutaman kerran uudestaan.

- Aseta hevonen laukasta pois päin ja pidä asetuksen puoleinen pohje hyvin kiinni kyljessä, niin hevonen ei vaihda pois vastalaukasta, Marko neuvoi. Samaan aikaan Emmi sai pitää huolen siitä, että Rina laukkasi riittävän pitkällä askeleella eteenpäin. Lyhyestä laukasta sen olisi helpompi vaihtaa varkein risti- tai myötälaukkaan.

Muutaman kierroksen notkistelun jälkeen vastalaukkakin alkoi maittaa Rinalle ja Emmi sai kotiläksyksi harjoitella samaa lisää.

Laukan jälkeen Emmi harjoitteli vielä hieman keskiravia, minkä jälkeen oli loppuverryttelyn aika. Hevonen ja ratsastaja vaikuttivat sangen tyytyväisiltä valmennustuntiin ja Emmin ensimmäinen kysymys olikin, koska pääsisi tunnille uudestaan.

Marko totesi lopuksi, että vaikka Rina on jo rakenteensakin puolesta haasteellinen ratsastaja, ratsukon tulevaisuus näyttää lupaavalta, sillä Emmi tekee lujasti töitä ratsastuksensa eteen ja hänellä on hyvä asenne. ♦

Emmi ja Rina
Tallitähnten finaalisissa.